

O‘zbekiston
Metama'lumot
Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi

Ishlab chiqilgan sana: 30.05.2019

Oxirgi yangilangan sana: 04.04.2023

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

2021-yil 11-avgustda Sharqiy Yevropa, Kavkaz va Markaziy Osiyo uchun Rasmiy statistika to'g'risidagi namunaviy qonunni asosida ishlab chiqilgan "Rasmiy statistika to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuni qabul qilindi.

Ushbu Qonunning maqsadi rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o'rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog'liq bo'lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

Rasmiy statistika to'g'risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish va statistika kuzatuv ma'lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o'tkazish va olingan birlamchi ma'lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo'lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag'batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo'lgan axborotni so'rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo'lgan statistika ma'lumotlarini yig'ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish;
- statistika ma'lumotlarini yig'ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;
- statistika ma'lumotlarini taqdim etish bilan bog'liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni bartaraf etish haqida ko'rsatmalar berish va statistika ma'lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;
- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma'muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o'z vakolatlari doirasida qo'llash.

2017-yil 12-sentabrdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma’lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiy ma’lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to‘g‘ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma’lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o‘rtasida ma’lumotlar almashinuvi va muvofiqlashtirish

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma’lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o‘z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditi yakunlariga ko‘ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo‘lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma’lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvi ta’minlash uchun mas’ul bo‘lgan bo‘linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma’muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilar o‘zlarida mavjud bo‘lgan statistika ma’lumotlarini va (yoki) ma’muriy ma’lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko‘rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo‘yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo‘yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma’lumotlarining maxfiyligi

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma’lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma’lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma’lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma’muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo‘jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

Statistika agentligi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsiplariga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Statistika agentligining har bir xodimi ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 14-moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo'jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi [kodeksining](#) 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo'lgan hisobot va boshqa ma'lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma'lumotlarini buzib ko'rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o'n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo'ladi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o'tkazish chog'ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to'liq ma'lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Markaziy apparatda sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi bo'yicha ma'lumotlarni shakllantirish 12 nafar va hududiy statistika boshqarmalarining sanoat statistikasi bo'limlarida 4-5 nafardan xodim tomonidan amalga oshiriladi.

Statistik ma'lumotlarni shakllantirish bo'yicha belgilangan vazifalarni bajarish uchun xodimlar soni etarli.

Barcha xodimlar iqtisodiy va ishlab chiqarish sohasida oliy ma'lumotga ega bo'lib, kamida 2 yilda bir marta Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida malaka oshirishdan o'tadilar.

Har bir ish joyi shaxsiy kompyuter bilan ta'minlangan, dasturiy ta'minot muntazam yangilanadi.

Berilayotgan moliyaviy mablag'lar sanoat statistikasi bo'yicha yillik statistik dasturda nazarda tutilgan ishlarni bajarish uchun yetarli.

1. Begʻarazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy prinsiplari, jumladan begʻarazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdor shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika boʻlimlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil boʻlib, bevosita vakolatli davlat organiga boʻysunadi.

Mazkur statistik maʼlumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yoʻl qoʻyilmagan va kasbiy mustaqillik toʻliq taʼminlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi eʼtiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslari, oʻquv-amaliy seminarlarda ishtirokini taʼminlash orqali taʼminlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan oʻquv kurslarida maʼruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini eʼlon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunning 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini taʼminlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida maʼlumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan maʼlumotlarni birlashtirish, maʼlumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bogʻlashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy maʼlumotlar toʻplamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika maʼlumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika maʼlumotlarining sifati toʻgʻrisida metamaʼlumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish yoki undan noto'g'ri foydalanish bo'yicha sharh

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish va statistik ma'lumotlardan noto'g'ri foydalanilganda o'z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraligi

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy prinsiplari tushunarlik va shaffoflik. Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish bo'yicha shartlar O'zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonun va statistik ma'lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko'rsatilgan statistika dasturi Statistika agentligi rasmiy veb-saytiga (<https://stat.uz>) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma'lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Statistika agentligi rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e'lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ko'rishning ichki imkoniyati

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Hukumat Statistika agentligi tomonidan tayyorlangan statistik ma'lumotlarni ularni e'lon qilish vaqtidan oldin ko'rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma'lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo'l qo'yilmaydi (“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Agentlik direktori, uning o'rinbosarlari va mas'ul xodimlar statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ularni ko'ra oladi.

1.2.3 Statistik ma'lumotlarning atributlari (belgilari)

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Jamoatchilikka e'lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma'lumotlarning Statistika agentligi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Usuliyatlar, ma'lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o'zgartirishlar kiritishdan oldin Statistika agentligi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Statistika agentligi o'z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o'zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me'yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me'yorlari bo'yicha ko'rsatmalar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi

Statistika agentligi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik prinsipiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Statistika agentligi xodimi individual ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Usuliyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

Davlat statistika qo'mitasining 2021-yil 28-oktabrdagi 43-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajm indeksini hisoblash bo'yicha uslubiy nizom" sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksini hisoblashning uslubiy asosi hisoblanadi.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi - qo'shilgan qiymatning fizik hajmining vaqt o'tishi bilan o'zgarishini aks ettiruvchi jamlangan ishlab chiqarish indeksi. Ishlab chiqarish indeksi - nisbiy statistik ko'rsatkich bo'lib, muayyan faoliyat turi bo'yicha sanoat mahsuloti (xizmatlari) ishlab chiqarishning faqat fizik hajmining o'zgarishi natijasida solishtirilayotgan davrlarda umumiy o'zgarishini tavsiflaydi.

$$I_{tm} = (V_{tm-2} : V_{t-1m}) \times 100\%$$

I_{tm} - ishlab chiqarish indeksi faoliyat turi bo'yicha m (IFUT-2 sinfi bo'yicha) hisobot yilining boshidan o'tgan yilning mos davrigacha bo'lgan davr uchun, foizlarda;

V_{tm-2} - hisobot yilining boshidan boshlab davr uchun ishlab chiqarish tannarxi bazaviy yilning mos davri narxlarida ;

V_{t-1m} - o'tgan yilning mos davri uchun ishlab chiqarish tannarxi bazaviy yilning shu davri narxlarida .

Yalpi qo‘shilgan qiymat - mahsulot va xizmatlar ishlab chiqarish va oraliq iste‘mol o‘rtasidagi farq.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmining kompozit indeksi indeks qiymatlarini bo‘limlar bo‘yicha jamlash, bazaviy yilning qo‘shilgan qiymat tuzilmasi bo‘yicha tortilgan holda aniqlanadi.

$$I=(Ib*Wb)+(Ic*Wc)+(Id*Wd)+(Ie*We),$$

bu yerda, *I* - sanoat ishlab chiqarishining fizik hajm indeksi;

Ib, Ic, Id, Ie - B, C, D, E seksiyalari uchun ishlab chiqarish ko‘rsatkichi, foizlarda;

Wb, Wc, Wd, We - sanoat ishlab chiqarishi tarkibidagi B, C, D, E seksiyaning qo‘shilgan qiymatining ulushi.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksini xalqaro standartlar talablariga moslashtirilgan metodologiya bo‘yicha hisoblash 2003 yildan boshlab Xalqaro valyuta jamg‘armasi missiyasi tavsiyalariga muvofiq amalga oshirilmoqda.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma‘lumotlarning statistik qamrovi

Ma‘lumotlarning geografik qamroviga Qoraqalpog‘iston Respublikasi, 12 ta viloyat va Toshkent sh.

Fizik hajm indeksini hisoblash uchun sanoat ishlab chiqarish hajmini aniqlashda sanoat faoliyati kiradi:

- yirik korxonalar;
- kichik korxonalar va mikrofirmalar;
- yakka tartibdagi tadbirkorlar va uy xo‘jaliklari tomonidan sotish uchun ham, o‘z iste‘moli uchun ham sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Hech qanday istisno yo‘q.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

Yashirin iqtisodiyot hisobga olinmaydi.

2.3 Tasniflash/sectorlar bo‘yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sectorlar bo‘yicha taqsimlash

Ko‘rsatkich butun mamlakat bo‘yicha va hududlar bo‘yicha hisoblanadi.

Faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlash Yevropa xamjamiyatida iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasnifi (NACE-rev.2) ekvivalent bo‘lgan O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichiga (IFUT 2 tah.) muvofiq amalga oshiriladi.

Asosiy hisob birligi - institutsional birlik.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Sanoat ishlab chiqarish hajmining ko'rsatkichlarini baholash tovarlar va xizmatlarni qachon sotilganidan qat'i nazar, ishlab chiqarish vaqtidagi narxlarda baholashni o'z ichiga oladi. Joriy narxlarda ishlab chiqarilgan mahsulot hajmini bazaviy davr narxlariga moslashtirish uchun deflyator sifatida ishlab chiqaruvchilar narxleri indeksidan foydalaniladi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Tranzaksiyalar va oqimlar 2008 yilgi SNA tavsiyalariga muvofiq hisoblash usuli bo'yicha hisobga olinadi. Yuridik shaxslar uchun ma'lumotlar hisoblash usulida tuziladi.

2.4.3 Yalpi/sof ko'rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

Yalpi ko'rsatkich sifatida sanoat ishlab chiqarishining qiymati aniqlanadi. Sanoat ishlab chiqarish indeksleri og'irlik sifatida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yalpi qo'shilgan qiymatdan foydalangan holda hisoblanadi.

3. Aniqlilik va ishonchlik

3.1 Birlamchi ma'lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma'lumotlarni yig'ish asoslari

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksini hisoblash uchun axborot bazasi statistik hisobotning birlamchi ma'lumotlari hisoblanadi:

- yiliga bir marta yirik korxonalar bo'yicha statistik hisobotlar, kichik korxonalar va mikrofirmalar bo'yicha yagona hisobot ma'lumotlari, yakka tartibdagi tadbirkorlar va uy xo'jaliklarini tanlab olish so'rovi natijalari asosida sanoat mahsulotlarining umumiy hajmi to'g'risidagi yangilangan ma'lumotlar shakllantiriladi;
- ishlab chiqarishning oylik hajmi yirik korxonalarining statistik hisobotlari ma'lumotlari, kichik korxonalar va mikrofirmalarning sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmini telefon orqali so'rov usulidan foydalangan holda tanlama so'rovlar ma'lumotlari bo'yicha hisob-kitoblar asosida hisoblanadi; shuningdek, yakka tartibdagi tadbirkorlik faoliyatining choraklik namunaviy so'rovi.

3.1.2 Birlamchi ma'lumotlarning ta'rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Birlamchi ma'lumotlar buxgalteriya va bazaviy davrlarda aks ettirish vaqtiga to'g'ri keladi. Eng muhim sanoat guruhleri doirasidagi faoliyat ko'lami etarli. Ma'lumotlarni chiqarish sanasi: oylik - hisobot davridan keyin 10 ish kunidan kechiktirmay, yillik - hisobot davridan keyin 6 oydan ko'p bo'lmagan.

3.1.3 Birlamchi ma'lumotlarning o'z vaqtida tayyor bo'lishi

Ma'lumotlarni yig'ish dasturi yillik statistika dasturi bilan tartibga solinadi.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi to'g'risidagi ma'lumotlar Statistika agentligi tomonidan amaldagi ma'lumotlar standartiga mos keladigan 10-kuni, yillik - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay shakllantiriladi.

3.2 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

Korxonalaridan olingan ma'lumotlar tahlil qilinadi, tuman bo'limlari, viloyat statistika boshqarmalari darajasida, Statistika agentligida majburiy nazorat va tekshirishdan o'tkaziladi. Agar ro'yxatga olish, tasniflash, nazorat qilishda xatolar aniqlansa, ma'lumotlar respondentlar bilan yana aniqlanishi kerak.

Birlamchi ma'lumotlar boshqa tegishli ma'lumotlar manbalari bilan solishtirish uchun tahlil qilinadi.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma'lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

Respondentlar tomonidan ma'lumotlarni majburiy taqdim etish "Rasmiy statistika to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunida belgilangan.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksini hisoblash deflyatsiya usulida mahsulot (ishlar, xizmatlar) ishlab chiqarish dinamikasining qiymat ko'rsatkichlari bo'yicha ko'rsatkichlari asosida amalga oshiriladi, so'ngra alohida indeksni bosqichma-bosqich umumlashtirilgan ko'rsatkichlarga yig'ish orqali iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha amalga oshiriladi.

Sanoat ishlab chiqarish indeksi - bu ma'lum vaqt oralig'ida tovarlar va xizmatlar ishlab chiqarish hajmining o'zgarishini aks ettiruvchi vaznli qiymat.

Yig'ish uchun og'irlik sifatida bazis yilida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mahsulotlarning yalpi qo'shilgan qiymati qo'llaniladi. Hisob-kitoblarda mahsulot ishlab chiqaruvchi korxonalarining narx indekslaridan foydalaniladi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Sanoat ishlab chiqarish hajmini hisoblash Evrostat va OECD tavsiyalarini hisobga olgan holda, shuningdek, "Sanoat statistikasi bo'yicha 2008 yilgi xalqaro tavsiyalar"ga muvofiq amalga oshiriladi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Hisob-kitob va hisobot ma'lumotlarini muntazam ravishda solishtirish amalga oshiriladi. Joriy va yangilangan ma'lumotlar o'rtasidagi farq unchalik katta emas.

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash

Asosiy oraliq ma'lumotlardagi mumkin bo'lgan tafovutlar tahlil qilinadi va ma'lumotlar nomuvofiqliklarni bartaraf etish uchun tuzatiladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma'lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o'rganish

Ilgari e'lon qilingan ma'lumotlarda nomuvofiqliklar mavjud bo'lsa, keyingi nashrlarda ushbu ma'lumotlarga o'zgartirishlar kiritiladi. Muvofiqlashtirish boshqa idoralar, korxonalar va tashkilotlar bilan ham amalga oshirilishi mumkin.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish

Yanvar-dekabr oylari uchun dastlabki yillik ko'rsatkichlar hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay yillik hisobot ma'lumotlari bilan taqqoslanadi.

2016 yildan boshlab IFUT 2 tah. tasnifiga o'tish munosabati bilan sanoat ishlab chiqarishining yillik hajmlari 2010 yildan boshlab qayta hisoblab chiqildi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o'z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksini hisoblash oylik, yangilangan ko'rsatkichlar - yillik hisobotlar bo'yicha amalga oshiriladi.

4.1.2 O'z vaqtidaligi

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajm indeksining ko'rsatkichlari 10 ish kunida, yillik ko'rsatkichlar - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay e'lon qilinadi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik

Tasdiqlangan va tarqatilgandan so'ng, statistik seriyalar qayta ko'rib chiqilmaydi.

4.2.2 Vaqt bo'yicha qiyosiylik

2010 yildan beri IFUT tuzilmasida sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi uchun vaqt qatorlari mavjud .

4.2.3 Sektorlar va sohalar o'rtasidagi qiyosiylik

Statistik hisobot shakllari bo'yicha ma'lumotlar ma'muriy manbalardan olingan ko'rsatkichlar bilan taqqoslanadi.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksining yillik ko'rsatkichi to'g'risidagi ma'lumotlar yillik statistik dasturda nazarda tutilgan muddatlarda yangilanadi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi to'g'risidagi ma'lumotlar yillik statistik dasturda belgilangan muddatlarda yangilangan yillik hisobotlar asosida qayta ko'rib chiqiladi. Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlar e'lon qilinganda tegishli yozuv (havola) kiritiladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarni tarqatish

Sanoat ishlab chiqarish hajmi bo'yicha ilgari e'lon qilingan ma'lumotlarga aniqlik kiritilgan taqdirda, qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlar keyingi nashrlarda keltiriladi. Qayta ko'rib chiqilgan (yakuniy) ma'lumotlar statistika organlarining nashrlari orqali tarqatiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Ma'lumotlar "Sanoat ishlab chiqarishi", "O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati", "O'zbekiston Respublikasining statistik sharhi" nashrlari orqali, foydalanuvchilarning so'roviga ko'ra va boshqalar orqali taqdim etiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Mavjud emas.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

"Sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish"

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Maxsus foydalanuvchi so‘rovlari uchun jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

Oylik jadvallar elektron shaklda.

5.1.3. Ma’lumotlarni e’lon qilish jadvali

Oylik ma’lumotlar 10 ish kunida, yillik ma’lumotlar - hisobot davridan keyin 6 oydan kechiktirmay taqdim etiladi.

5.1.4 Bir vaqtning o‘zida e’lon qilish

Oylik va yillik ma’lumotlar elektron jadval ko‘rinishida davlat organlari va boshqa foydalanuvchilarning so‘roviga ko‘ra taqdim etiladi.

5.1.5 So‘rov bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

Muayyan ko‘rsatkichlar so‘rov bo‘yicha mavjud bo‘lishi mumkin. O‘zbekiston Respublikasining “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi qonuni va boshqa me‘yoriy hujjatlarga muvofiq statistik ma’lumotlar foydalanuvchilarga ularning so‘rovlari bo‘yicha belgilangan tartibda taqdim etiladi. Statistik ma’lumotlarni tarqatish yuridik yoki jismoniy shaxslarning yozma so‘roviga ko‘ra bosma yoki elektron jadvallar ko‘rinishida tezkor ma’lumotlarni taqdim etish, shuningdek tomonlarning axborot almashinuvi to‘g‘risidagi shartnomalariga muvofiq amalga oshiriladi.

5.2 Metama’lumotlar

5.2.1 Konsepsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma’lumotlar manbasi va statistik usullar to‘g‘risidagi hujjatlar va ma’lumotlarni tarqatish

Statistik ko‘rsatkichlarni shakllantirish va hisoblashning uslubiy qoidalari Statistika agentligining veb-saytida joylashtirilgan.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko‘rsatish

5.3.1 Aloqa bog‘lash bo‘yicha ma’lumotlarni tarqatish

Agar foydalanuvchilarda savollar bo‘lsa, tegishli ko‘rsatkichlarni sanoat statistikasi boshqarmasi xodimlari bilan aniqlashtirish uchun zarur ma’lumotlar Statistika agentligining veb-saytida mavjud.

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Statistik kuzatuvlar vositalarini takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Statistik kuzatuvlar vositalarini takomillashtirish.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O‘rta muddatli

Statistik kuzatuvlar vositalarini takomillashtirish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko‘makka talab – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika dasturi doirasida amalga oshiriladi.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko‘makka talab – O‘rta muddatli

Moliyalashtirish yillik statistika dasturi doirasida amalga oshiriladi.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.O.:	Jo'raev Sardorjon Botirovich
Lavozim:	Boshqarma boshlig'i
Bo'linma:	Sanoat statistikasi boshqarmasi
Idora:	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi
Manzil:	Mustaqillik shoh ko'chasi, 63-uy
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O'zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998-71-202-80-46
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	
Elektron manzil:	s.juraev@stat.uz